

Ny Bokin'i Daniela — Laharana faha-iraika amby zato

*Ilay Iraky ny Fanekena: Avy amin'ny Fanadiovana ho amin'ny Fanesorana
ny loto*

Jeff Pippenger
2024-02-29

Ny herinandro izay nanamafisan'i Kristy ny fanekena dia naneho ny vanim-potoana nanomboka tamin'ny batisany ka hatramin'ny nijoroan'i Kristy tao amin'ny fitoerana masina any an-danitra tamin'ny fitoraham-bato an'i Stefana.

Fa Izy, feno ny Fanahy Masina, dia nibanjina mafy nankany an-danitra ka nahita ny voninahitr'Andriamanitra sy Jesosy nitsangana teo an-tanana ankavanan'Andriamanitra; ary hoy izy: Indro, hitako misokatra ny lanitra ary ny Zanak'olona mitsangana eo an-tanana ankavanan'Andriamanitra. Dia niantso tamin'ny feo mahery izy ireo ka nanentsina ny sofiny, sady niara-nihazakazaka namely azy tamin'ny firaisan-tsaina; ary rehefa noroahiny tany ivelan'ny tanàna izy, dia notorahany vato; ary ny vavolombelona nametraka ny fitafiany teo an-tongotry ny zatovo anankiray, Saoly no anarany. Dia notorahany vato Stefana, izay niantso an'Andriamanitra ka nanao hoe: Tompo Jesosy ô, raiso ny fanahiko. Ary nandohalika izy ka niantso tamin'ny feo mahery hoe: Tompo ô, aza atambatra aminy izao ota izao. Ary rehefa nilaza izany izy, dia nodimandry. Asan'ny Apostoly 7:55–60.

Rehefa notoraham-bato Stefana ary nitsangana Mikaela, dia nankany amin'ny Jentilisa ny filazantsara, fa hatramin'izany fotoana izany dia voafetra ho an'ny Jiosy ihany ny filazantsara.

“Ary hoy ilay anjely hoe: ‘Ary izy hanamafy fanekena amin'ny maro mandritra ny herinandro iray [fito taona].’ Nandritra ny fito taona taorian'ny nidiran'ny Mpamonjy tamin'ny asany, dia ny Jiosy indrindra no tokony hitoriana ny filazantsara; telo taona sy tapany tamin'ny alalan'i Kristy tenany; ary taorian'izany tamin'ny alalan'ny apostoly. ‘Ary amin'ny antsasaky ny herinandro dia hampitsahatra ny fanatitra alatsa-drà sy ny fanatitra izy.’ Daniela 9:27. Tamin'ny lohataonan'ny taona A. D. 31, Kristy, ilay fanatitra marina, dia natolotra teo Kalvary. Ary tamin'izay dia triatra ho roa ny efitra lamba tao amin'ny tempoly, nampiseho fa efa niala ny fahamasinana sy ny hevitra lalina nentin'ny fanompoam-panatitra. Tonga ny fotoana hampitsaharana ny fanatitra etỳ an-tany sy ny fanatitra atolotra.”

“Ny herinandro iray—fito taona—dia nifarana tamin'ny taona A.D. 34. Ary tamin'izay, tamin'ny fitoraham-bato an'i Stefana, dia nohamafisin'ny Jiosy tamin'ny farany ny fandavany ny filazantsara; ireo mpianatra izay niparitaka noho ny fanenjehana dia ‘nandeha nitovy ny teny hatraiza hatraiza’ (Asa. 8:4); ary tsy ela taorian'izany, Saoly ilay mpanenjika dia niova fo, ka tonga Paoly, apostoly ho an'ny jentilisa.” The Desire of Ages, 233.

Tamin'ny taona 34, dia nifarana ny herinandro masina (dimy amby roanjato sy roa arivo andro), ary nosarahina tamin'Andriamanitra i Isiraely fahiny; nikatona tanteraka ny fotoana fitsapana

nomena azy. Tamin'izany fotoana izany, ny famaliana an'i Isiraely fahiny noho ny nandavany ny fanekena sy noho ny nanombohany ny Zanak'Andriamanitra tamin'ny hazo fijaliana dia natolotra ho eo ambanin'ny fitsarana fampiharana ataon'Andriamanitra. Tao amin'ny famindram-pony sy ny fahari-po lehibe, Andriamanitra dia nampiato ny fandranganana an'i Jerosalema mandra-pahatongan'ny fahirano sy ny fandranganana tamin'ny taona 66 taor. J.K. ka hatramin'ny taona 70 taor. J.K.

Ny andininy ao amin'ny Daniela toko fahasivy, izay nanondro ny herinandro nanamafisan'i Kristy ny fanekena, dia manondro koa fa i Roma jentilisa (ilay mpanapaka izay ho avy) no handrava ny tanàna sy ny fitoerana masina; nefa Andriamanitra, tamin'ny famindram-pony mahari-po, dia nanome fotoana ny zanak'i Isiraely fahiny handre ny filazantsara sy handray fanapahan-kevitra, tahaka izay nataon'ny razany nandritra ny fe-potoana fito taona tamin'ny asa fanompoan'i Kristy sy ny mpianatra teo aminy.

“Nandritra ny efa ho efapolo taona taorian'ny nanambaran'i Kristy tenany ihany ny faharavan'i Jerosalema, dia nahemotry ny Tompo ny fitsarany tamin'ilay tanàna sy ilay firenena. Mahagaga tokoa ny fahari-pon'Andriamanitra tamin'ireo nandà ny filazantsarany sy ireo namono ny Zanany. Ny fanoharana ny amin'ilay hazo tsy namoa dia naneho ny fifandraisan'Andriamanitra tamin'ny firenena jiosy. Efa nivoaka ny didy hoe: ‘Kapao io; nahoana no mbola manentsina ny tany izy?’ (Lioka 13:7), nefa ny famindram-po avy amin'Andriamanitra dia mbola nitsitsy azy kely aloha. Mbola nisy maro teo amin'ny Jiosy izay tsy nahalala ny toetra sy ny asan'i Kristy. Ary ny zanaka dia tsy mbola nahazo ny tombontsoa na nandray ny fahazavana izay nohamavoin'ny ray aman-dreniny. Tamin'ny alalan'ny fitorian'ny apostoly sy ireo mpiara-miasa taminy no hampamirapiratan'Andriamanitra ny fahazavana teo aminy; homena lalana izy hahita ny nahatanterahan'ny faminaniana, tsy tamin'ny nahaterahana sy ny fiainan'i Kristy ihany, fa tamin'ny fahafatesany sy ny fitsanganany tamin'ny maty koa. Tsy nohelohina noho ny fahotan'ny ray aman-dreniny ny zanaka; kanefa rehefa, nanana fahalalana ny amin'ny fahazavana rehetra nomena ny ray aman-dreniny izy, no nandà ny fahazavana fanampiny nomena azy kosa, dia tonga mpiombona tamin'ny fahotan'ny ray aman-dreniny izy ka nahafeno ny refin'ny helony.”

“Ny fahari-po nasehon'Andriamanitra tamin'i Jerosalema dia vao mainka nanamafy ny Jiosy tamin'ny tsy fibebahany sy ny hamafiny. Tamin'ny fankahalany sy ny habibiany tamin'ny mpianatr'i Jesosy no nandavany ny tolotra famindram-po farany. Dia nesorin'Andriamanitra taminy ny fiarovany ary nalàny ny heriny mpanakana tamin'i Satana sy ny anjeliny, ka navelan'ny firenena ho eo ambany fifehezan'ilay mpitarika izay nofidiny izy. Ny zanany dia nanamavo ny fahasoavan'i Kristy, izay tokony ho nahafahany nandresy ny fironany ratsy; ary ankehitriny dia ireo no tonga mpandresy azy. Noharehitin'i Satana ny filan'ny fanahy izay masiaka indrindra sy iva indrindra. Tsy mba nisaina ny olona; efa tsy tratry ny saina izy—voafehin'ny tosika sy ny fahatezerana jamba. Tonga satanika izy tamin'ny habibiany. Tao amin'ny ankohonana sy tao amin'ny firenena, teo amin'ny saranga ambony sy ambany koa, dia nisy fisalasalana, fialonana, fankahalana, fifandirana, fikomiana, famonoana olona. Tsy nisy fiarovana na aiza na aiza. Namadika ny namany sy ny havany ny olona. Namono ny zanany ny ray aman-dreny, ary namono ny ray aman-dreniny ny zanaka. Ny mpitondra ny vahoaka dia tsy nanana hery hitondra ny tenany akory. Ny filan-dratsy tsy voafehy no

nahatonga azy ho mpampahory. Ny Jiosy dia nanaiky vavolombelona mandainga mba hanamelohana ny Zanak'Andriamanitra tsy manan-tsiny. Ankehitriny kosa ny fiampangana lainga no nampanahy ny ainy. Efa ela izy no nilaza tamin'ny asany hoe: 'Esory tsy ho eo anoloanay ny Iray Masin'ny Isiraely.' Isaia 30:11. Ary ankehitriny dia nomena azy ny faniriany. Tsy nampitebiteby azy intsony ny fahatahorana an'Andriamanitra. Satana no lohan'ny firenena, ary ny fahefana sivily sy ara-pivavahana ambony indrindra dia teo ambany fahefany." The Great Controversy, 27, 28.

Amin'ny maha-Irak'ilay Fanekena Azy, i Kristy dia nifandray voalohany tamin'ny Jiosy irery ihany. Tamin'ny taona 34, tamin'ny fitoraham-bato an'i Stefana, dia nankany amin'ny Jentilisa ny filazantsara; ary tonga ny fotoana ho an'ny fitsarana famaizan'Andriamanitra, kanefa Andriamanitra, noho ny famindram-pony, dia nanemotra izany fotoana izany efa-polo taona teo ho eo.

Amin'ny maha-Iraky ny Fanekena Azy, ho fahatanterahan'ny Malakia toko fahatelo, dia nanadio ny tempoly indroa Kristy. Nanao izany Izy tao anatin'ny vanim-potoana iray izay natokana manokana ho an'ny vahoakan'ny fanekena, izay nolalovina sy nisara-panambadiana taminy tamin'izany fotoana izany, ary koa ho an'ireo izay ho tonga vahoaka voafidy vaovao. Rehefa nifarana izany vanim-potoana izany, dia nanomboka ny fotoan'ny fitsarana fampiharana ataon'Andriamanitra. Jaona Mpanao-batisa no ilay iraka izay nanomana ny lalana ho an'ny asan'i Kristy amin'ny fananganana vahoaka voafidy vaovao izay hidirany amin'ny fanekena.

Ny fanadiovana roa natao tao amin'ny tempoly dia lesona hita maso nanondro ny asan'i Kristy amin'ny fanadiovana ny tempolin'ny fanahy. Rehefa tonga tampoka ilay Iraky ny Fanekena ao amin'ny Malakia toko fahatelo, dia manadio sy manadio tanteraka ny zanak'i Levy Izy, mba hamoronana fanatitra, tahaka ny tamin'ny andro fahiny.

Fa iza no mahazaka ny andron'ny fihaviany? ary iza no haharitra rehefa miseho Izy? fa tahaka ny afon'ny mpanadio metaly Izy, ary tahaka ny savony fanasan'ny mpamotsy lamba; Ary hipetraka tahaka ny mpanadio sy mpanefy volafotsy Izy; ary hodiovin'ny zanak'i Levy, sady hodiovin'ny hotsapainy tahaka ny volamena sy ny volafotsy izy, mba hanaterany fanatitra ho an'i Jehovah amin'ny fahamarinana. Ary amin'izany ny fanatitr'i Joda sy Jerosalema dia ho sitrak'i Jehovah, tahaka ny tamin'ny andro fahiny sy tahaka ny tamin'ny taona taloha. Malakia 3:2-3.

Makia toko fahatelo, ary ireo fanadiovana roa natao tao amin'ny tempoly dia maneho ny fahatanterahan'ny finoan'ny zanak'i Levy, izay tanterahin'ny Iraky ny Fanekena. Ny fahatanterahan'ny finoan'ny zanak'i Levy dia asehon'ny fanadiovana ny volamena.

"Tsy maintsy hisy, amin'izay rehetra manana fitaomana ao amin'ny sanitarium, ny fifanarahana amin'ny sitrapon'Andriamanitra, ny fanetren-tena, ary ny fanokafana ny fo ho amin'ny fitaomana sarobidin'ny Fanahin'i Kristy. Ny volamena voazaha toetra tao amin'ny afo dia maneho fitiavana sy finoana. Maro no saika tsy manana fitiavana akory. Ny fizakan-tena dia manajamba ny masonry ka tsy ahitany ny filàny lehibe. Misy filàna tsy azo ihodivirana ny fiovam-po isan'andro ho amin'Andriamanitra, dia fanandramana vaovao, lalina, ary isan'andro eo amin'ny fiainana ara-pivavahana." Testimonies, boky faha-4, 558.

Ny toko fahatelo ao amin'i Malakia, ary ireo fanadiovana ny tempoly indroa dia maneho ny fahatanterahan'ny fahazoana ny fitomboan'ny fahalalana ao anatin'ny hendry, izay zanak'i Levy, ka izany dia tanterahin'Ilay Iraky ny Fanekena. Ny fahatanterahan'ny zanak'i Levy dia asehon'ny fanadiovana ny volafotsy.

Ny tenin'i Jehovah dia teny madio; tahaka ny volafotsy voazaha toetra tao anaty memy amin'ny tany, nodiovina impito. Salamo 12:6.

Ny Iraky ny Fanekena dia natao hanadio ny zanak'i Levy tahaka ny volafotsy sy ny volamena. Ny Tenin'Andriamanitra no manadio, fa ny hoe voadio dia ny hoe nohamarinina sy nohamasinina.

Hamasino amin'ny fahamarinanao izy; ny teninao no fahamarinana. Jaona 17:17.

I Jaona Mpanao-batisa no iraka nanomana ny lalana ho an'Ilay Iraky ny Fanekena tamin'ny fahatanterahana voalohany ny Malakia toko fahatelo, ary ny hafany tamin'izany lafiny izany dia nisy endrika efatra. Tafiditra tao amin'ny asany ny famantarana ny asam-panadiovana izay hotanterahin'Ilay Iraky ny Fanekena, ary ny asa fanadiovana izay notanterahina dia naseho ho toy ny asa famafana ny famoloana. Nambarany fa ilay vahoaka voafidy taloha dia efa teo am-pandalovana. Nentina tamin'ny vahoakan'Andriamanitra koa ny hafatry ny Laodikia, ka nasehony azy ny fahotany sy ny fahotan-drainy. Napetrany tao anatin'ny tontolon'ny "fahatezerana ho avy" ireo zava-misy rehetra ireo. Ny asan'ilay iraka izay nanomana ny lalana dia naneho asa nataon'ny olona iray izay tsy mba nahazo fanabeazana tao amin'ny rafi-panabeazan'ilay vahoaka izay nolalovana.

"Tao amin'i Jaona Mpanao-batisa no nananganan'ny Tompo ho an'ny Tenany iraka iray hanomana ny lalan'ny Tompo. Izy dia natao hitondra amin'izao tontolo izao fijoroana ho vavolombelona tsy mihozongozona amin'ny fananarana sy fanamelohana ny ota. Lioka, raha nanambara ny iraka sy ny asany, dia nilaza hoe: 'Ary izy handeha eo alohany amin'ny fanahy sy ny herin'i Elia, hampody ny fon'ny ray ho amin'ny zanaka, ary ny tsy mankatò ho amin'ny fahendren'ny marina; hanomana vahoaka voaomana ho an'ny Tompo' (Lioka 1:17)."

"Maro tamin'ny Fariseo sy Sadoseo no tonga teo amin'ny batisan'i Jaona; ary nony niresaka taminy izy, dia hoy Izy: 'Ry taranaky ny menarana, iza no nanoro anareo handositra ny fahatezerana ho avy? Koa mamoa voa mendrika ny fibebahana; ary aza mihevitra hilaza anakampo hoe: Manana an'i Abrahama ho rainay izahay; fa lazaiko aminareo fa hain'Andriamanitra atao ny manangana zanaka ho an'i Abrahama avy amin'ireto vato ireto. Ary ankehitriny koa dia efa napetraka eo am-pototry ny hazo ny famaky; koa ny hazo rehetra izay tsy mamoa voa tsara dia hokapaina ka hatsipy ao anaty afo. Izaho tokoa manao batisa anareo amin'ny rano ho amin'ny fibebahana; fa Ilay avy ao aoriako no mahery noho izaho, ary tsy mendrika hitondra ny kapany akory aho; Izy no hanao batisa anareo amin'ny Fanahy Masina sy amin'ny afo; eny an-tanany ny angady fanintsanana, ary hodiovin'ny tsara ny famoloany, ka hangoniny ao an-tsonmpitra ny variny; fa ny akofa kosa hodorany amin'ny afo tsy mety maty' (Matio 3:7-12)."

"Nampiakatra ny feony tahaka ny trompetra ny feon'i Jaona. Ny andraikiny dia izao: 'Ambarao amin'ny oloko ny fahadisoany, ary amin'ny taranak'i Jakoba ny fahotany' (Isaia

58:1). Tsy nahazo fianarana avy tamin'olombelona izy. Andriamanitra sy ny zavaboary no mpampianatra azy. Kanefa dia nisy iray nilaina hanomana ny lalana eo anatrehan'i Kristy, izay sahy hampandre ny feony tahaka ny mpaminany fahiny, miantso ilay firenena latsaka amin'ny fahalovana hibebaka.” Selected Messages, boky 2, 147, 148.

William Miller dia ilay iraka faharoa izay nanomana ny lalana ho an'ilay Iraky ny Fanekena, ary ny maha-izy azy sy ny asany dia efa nasehon'i Jaona Mpanao batisa mialoha ho tandindona.

“An'arivony no voatarika handray ny fahamarinana izay notorin'i William Miller, ary mpanompon'Andriamanitra no natsangana tamin'ny fanahy sy ny herin'i Elia mba hanambara ny hafatra. Tahaka an'i Jaona, ilay mpialoha lalana an'i Jesosy, ireo izay nitony ity hafatra manetriketrika ity dia nahatsiaro ho voatery hametraka ny famaky eo amin'ny fakan'ny hazo, ary hiantso ny olona hamao voa mendrika ny fibebahana.” Early Writings, 233.

Ny Jiosy mpanohitra teny tamin'ny andron'i Kristy dia nentina hatoky hafatra diso momba ny Mesia. “Mesia” no teny hebreo ilazana ny teny grika hoe “Kristy”, izay midika hoe “voahosotra”.

Ny teny izay nampitain'Andriamanitra ho amin'ny zanak'Israely, nitony fihavanana amin'ny alalan'i Jesosy Kristy—(Izy no Tompon'izao rehetra izao:)—dia izany teny izany, hoy izaho, no fantatrarao, izay niely eran'i Jodia rehetra, ka niainga tany Galilia taorian'ny batisa izay notorin'i Jaona; dia ny amin'ny nanosoran'Andriamanitra an'i Jesosy avy any Nazareta tamin'ny Fanahy Masina sy ny hery; Izy izay nandehandeha nanao soa sady nahasitrana izay rehetra nampahorina ny devoly; fa Andriamanitra nomba Azy. Asan'ny Apostoly 10:36–38.

Ny hoe “messiah” sy “Kristy” dia samy midika hoe “Ilay voahosotra”. Nohosorana tamin'ny batisany i Kristy, ka araka ny heviny marina dia tsy mbola ny Mesia na ny Kristy Izy raha tsy tamin'ny batisany. Ny batisany dia mifanaraka ara-paminaniana amin'ny fidinan'ilay anjely ao amin'ny Apokalypsy toko faha-folo, izay nidina tamin'ny 11 Aogositra 1840, ary mifanaraka koa amin'ny fidinan'ilay anjely mahery ao amin'ny Apokalypsy toko faha-valo ambin'ny folo, izay nidina tamin'ny 11 Septambra 2001. Ireo famantarana ara-paminaniana telo ireo no manondro ny fisehoan'ny Fanahy Masina amin'ny ranonorana farany.

Ny Jiosy tia ady hevitra dia nifikitra tamin'ny hevi-diso iray, hafatra ara-paminaniana sandoka milaza fa ny Mesia dia hanorina fanjakana ara-bakiteny eto an-tany izay hitondran'ny firenen'i Israely izao tontolo izao. Hafatra sandoka izany izay nampanantena “fiadanana sy fanambinana”.

Ny hafatr'i William Miller dia nanana singa lehibe roa. Ny voalohany dia ny fampiharana ireo faminaniana ara-potoana izay namaritra ny fanadiovana ny fitoerana masina; ary ny faharoa dia ny fandavany ny fanazavana katolika momba ilay arivo taona, izay nironan'ny Protestanta hino. Io fomba fijery diso momba ilay arivo taona io, izay nanondro azy ho arivo taona fiadanana sy fanambinana, dia naneho ilay fomba fijery diso momba ny fanjakan'ny Mesia izay nohazonin'ireo Jiosy mpandala adihevitra.

Ireo vavolombelona roa ireo dia manondro hafatra sandoka momba ny ranonorana farany, izay mampanantena “fiadanana sy fanambinana” ao amin'ny fahatanterahana fahatelo sy farany amin'ny tantaran'ilay iraka manomana lalana ho an'Ilay Iraky ny Fanekena, izay ho avy tampoka

ho ao amin'ny tempoliny. Io hafatra sandoka momba ny ranonorana farany io dia aseho ho hafatra momba ny “fiadanana sy filaminana”, mifanohitra amin'ny hafatr'i Jaona Mpanao batisa, izay nanambara fa “ny hazo rehetra izay tsy mamoa voa tsara dia hokapaina ka hatsipy ao anaty afo,” rehefa tonga “ny fahatezerana ho avy.” Izy io koa dia nasehon'ny fanambaran'i Miller fa tsy hisy arivo taona fiadanana, araka ny ampianarin'ny Katolisisma; fa rehefa miverina ny Tompo dia handringana ny tany amin'ny famirapiratan'ny fihaviany Izy.

Ary ianareo izay ampahorina kosa dia hahazo fitsaharana miaraka aminay, raha haseho avy any an-danitra ny Tompo Jesosy miaraka amin'ireo anjelin'ny mahery, ao anatin'ny afo miredareda, hamaly ny valin-keloka amin'izay tsy mahalala an'Andriamanitra sy tsy mankatò ny filazantsaran'i Jesosy Kristy Tompontosika; izy ireo dia hosazina amin'ny fandringanana mandrakizay, lavitra ny fanatrehan'ny Tompo sy ny voninahitry ny heriny. 2 Tesaloniana 1:7–9.

Ireo iraka roa voalohany izay nanomana ny lâlana ho an'ny Iraky ny Fanekena hiditra amin'ny fanekena miaraka amin'ny vahoaka voafidy vaovao, dia mampiseho fa ny hafatry ny orana farany sandoka momba ny “fiadanana sy filaminana”, izay noforonina tao amin'ny taranaka fahatelo amin'ny Adventisma Laodikeana, dia novolavolain'i Satana mba hisakanana ny Adventisma Laodikeana ao amin'ny taranaka fahefatra tsy hahafantatra ny anjara asan'ny Silamo, araka ny aseho ao amin'ny Loza fahatelo.

Ao amin'ny fizotry ny fanadiovana izay tanterahina ho an'ireo izay asehon'ny zanak'i Levy, Ilay tonga aorian'i Jaona Mpanao Batisa dia tsy maintsy hamafa tsara sy “hanadio” ny famoloany amin'ny famazan-drivotra izay eo an-tanany. Izany asa izany dia tanterahin'ny Teniny.

“‘Ao an-tanany ny fikororohana, ary hodiaviny tsara ny famoloany, ka hangoniny ho any an-tsompitra ny variny.’ Matio 3:12. Io no iray tamin'ireo fotoanan'ny fanadiovana. Tamin'ny alalan'ny tenin'ny fahamarinana no nanasarahana ny akofa tamin'ny vary. Satria feno fiavonavonana sy fahamarinantenan-tena loatra izy ireo ka tsy nety handray fananarana, ary tia izao tontolo izao loatra ka tsy nety hanaiky fiainana feno fanetren-tena, dia maro no niala tamin'i Jesosy. Maro no mbola manao toy izany ihany ankehitriny. Tsapaina ankehitriny ny fanahy tahaka ny nanandramana ireo mpianatra tao amin'ny synagoga tany Kapernaomy. Rehefa ampidirina ao am-po ny fahamarinana, dia hitany fa tsy mifanaraka amin'ny sitrapon'Andriamanitra ny fiainany. Hitany fa ilaina ny fiovana tanteraka ao amin'ny tenany; nefa tsy manaiky handray ny asa mitaky fandavan-tena izy. Koa tezitra izy rehefa aharihary ny fahotany. Miala tafintohina izy, tahaka ny nandaozan'ireo mpianatra an'i Jesosy, sady nimonomonona hoe: ‘Mafy izany teny izany; iza no mahahaino izany?’” Ilay Fitiavan'ny taona rehetra, 392.

Ny hafatry ny ranonorana farany dia ilay “ady hevitra” ao amin'ny Habakoka toko faharoa, ary izy no tenin'ny fahamarinana izay manasaraka ny akofa amin'ny vary. Izany fisarahana izany no fanadiovana tanterahin'ny Iraky ny Fanekena. Ao amin'ny tantara Millerita, ny hafatry ny Daniela toko fahavalo, andininy faha-14, dia niteraka fanadiovana tamin'ny tsy fahatanterahany voalohany ka nahatonga ny fotoam-piandrasana ao amin'ny Habakoka toko faharoa sy ny fanoharana ny amin'ny virijina folo ao amin'ny Matio toko faha-25. Rehefa tanteraka tamin'ny farany ny hafatry

ny Antso Amin'ny Misasakalina tamin'ny 22 Oktobra 1844, dia niteraka fanadiovana mbola lehibe kokoa izany. Tamin'izay no nahatongavan'ny Iraky ny Fanekena tampoka ka nanomboka ny fanadiovana sy ny fanamasinana farany. Ilay hetsika izay efa nandalo tamin'ny roa voalohany amin'ireo fanamasinana sy fanadiovana telo, dia tsy nahomby tamin'ny fahatelo ka nalefa ho any an-efitr'i Laodikia tamin'ny 1863.

Tamin'ny tantaran'ny Millerita dia nodiovina voalohany tamin'ny tenin'ny fahamarinana ny Protestanta; ary taorian'izany dia nodiovina, tamin'ny fahatongavan'ny hafatra fitsapana fahatelo, ny hetsiky ny anjely voalohany. Nefa ireo izay efa mpanorina ny tempolin'ny Millerita nandritra ny enina amby efapolo taona, hatramin'ny 1798 ka hatramin'ny 1844, dia tsy nahomby tamin'ny fitsapana fahatelo, izay tonga tamin'ny 22 Oktobra 1844, na dia nanatanteraka tanteraka ny fanoharana momba ireo virijina folo aza izy ireo.

“Maro izay nivoaka hitsena ny Mpampakatra teo ambanin'ny hafatry ny anjely voalohany sy faharoa no nandà ny fahatelo, dia ilay hafatra farany fitsapana izay homena izao tontolo izao, ary toerana mitovy amin'izany no horaisina rehefa atao ny antso farany.

“Ny antsipirihany rehetra amin'ity fanoharana ity dia tokony hodinihina amim-pitandremana. Isika dia aseho na ho anisan'ny virijina hendry na ho anisan'ny virijina adala.” Review and Herald, 31 Oktobra 1899.

Ny tantara ara-paminaniana izay nanomboka tamin'ny fahatongavan'ily anjely fahatelo tamin'ny 22 Oktobra 1844 dia tsy nahomby, ary nifarana tamin'ny fikomiana tamin'ny 1863 izany. Tamin'ny 1850, Rahavavy White dia nanoratra izao hafatra manaraka izao.

“Ny Tompo dia nanome ahy fahitana tamin'ny 26 Janoary, izay hotantaraiko. Hitako fa ny sasany tamin'ny olon'Andriamanitra dia dondrona sy rendremana; ary antsasaky ny mifoha ihany, ka tsy nahatsapa ny fotoana iainantsika ankehitriny; ary efa niditra ilay ‘lehilahy’ nitondra ny ‘borosy famafana vovoka’, ka ny sasany dia tandindomin-doza ho voafafa. Nitalaho tamin'i Jesosy aho mba hamonjy azy, mba hamela azy hitoetra elaela kokoa, ary mba havelany hahita ny loza mahatsiravina mananontanona azy, mba hahafahany miomana dieny tsy mbola tara loatra mandrakizay. Hoy ilay anjely: ‘Tonga ny fandranganana tahaka ny tadio mahery.’ Nitalaho tamin'ily anjely aho mba hamindra fo sy hamonjy ireo izay tia izao tontolo izao, sy miraikitra amin'ny fananany, ary tsy vonona hisaraka aminy sy hahafoy izany mba hampandeha haingana ireo iraka amin'ny diany hamahana ny ondry noana, izay ho faty noho ny tsy fananan-kanina ara-panahy.”

“Rehefa nojereko ireo fanahy mahantra izay maty noho ny tsy fananana ny fahamarinana ankehitriny aho, ary ny sasany izay nilaza fa mino ny fahamarinana kosa namela azy ireo ho faty tamin'ny fitazonana ny fitaovana ilaina hampandrosoana ny asan'Andriamanitra, dia tena nampahory loatra izany fahitana izany, ka niangavy ny anjely aho mba hanaizotra izany amiko. Hitako fa rehefa niantso ny raharahan'Andriamanitra mba hanomezany ny ampahan'ny fananany sasany, tahaka ilay tovolahy nanatona an'i Jesosy, [Matio 19:16–22.] dia niala izy ireo sady nalahelo; ary tsy ho ela dia handalo ny loza manafotra ka handripaka tanteraka ny fananany rehetra, ary amin'izay dia ho tara loatra ny hanao sorona ny fananan-tany sy ny hametraka harena any an-danitra.” Review and Herald, 1 Aprily 1850.

Tamin'ny taona 1850, efa tonga sahady ilay lehilahy nitondra borosy fanadiovana vovoka. Tamin'ny 22 Oktobra 1844, dia tonga tampoka tao amin'ny tempoliny ny Iraky ny Fanekena, ary nanomboka ny asan'ny fanadiovana sy fanamasinana ny zanak'i Levy Izy.

Hanohy ity fandalinana ity isika ao amin'ny lahatsoratra manaraka.

“Ankehitriny dia sedraina sy andramana ny fanahy, ary maro no mandalo amin'ilay tany nodiavin'ireo izay nahafony an'i Kristy. Rehefa tsarina amin'ny alalan'ny Teny izy, dia laviny ny Mpampianatra avy amin'Andriamanitra. Rehefa anarina izy noho ny fiainany tsy mifanaraka amin'ny fahamarinana sy ny rariny, dia miala amin'ny Mpamonjy; ary ny fanapahan-keviny, tahaka ny an'ireo mpianatra tafintohina, dia tsy ovana intsony mandrakizay. Tsy miara-mandeha amin'i Kristy intsony izy. Toy izany no fahatanterahan'ny teny hoe: ‘Ny fanovozany dia eo an-tànany, ary hodiaviny tsara ny famoloany, dia hangoniny ao an-tsompitry ny vary-trazany.’” Signs of the Times, 15 Mey 1901.